

Predlog amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

- AMANDMAN I - *Preuzimanje nadležnosti redovnih sudova od organa za prekršaje*
- AMANDMAN II - *Brisanje nadležnosti Upravnog suda da odlučuje o vanrednim pravnim lijekovima u prekršajnom postupku*
- AMANDMAN III - *Brisanje uslova posebne dostojnosti za izbor predsjednika Vrhovnog suda*
- AMANDMAN IV - *Sprečavanje proizvoljnosti u procjeni da li sudija neuredno vrši funkciju*
- AMANDMAN V - *Predviđanje novih osnova za vrijeđanje sudske funkcije*
- AMANDMAN VI - *Sprečavanje proizvoljnosti u procjeni da li predsjednik suda neuredno vrši funkciju*
- AMANDMAN VII - *Predviđanje novih osnova za vrijeđanje funkcije predsjednika suda*
- AMANDMAN VIII - *Sprečavanje proizvoljnosti u procjeni da li sudija nestručno i nesavjesno obavlja funkciju*
- AMANDMAN IX - *Usklađivanje metoda slučajne dodjele predmeta sa izmjenama u PRIS-u*
- AMANDMAN X - *Propisivanje obaveze objavljivanja izvještaja o radu suda na internet stranici suda*

AMANDMAN I

Predlaže se dodavanje novog člana Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u odnosu na član 16 Zakona o sudovima

Član 16

Osnovni sud je nadležan:

1) U krivičnim predmetima da:

- a) u prvom stepenu sudi za krivična djela za koja je zakonom propisana kao glavna novčana kazna ili kazna zatvora do 10 godina, bez obzira na svojstva, zanimanje i položaj lica prema kojem se postupak vodi i bez obzira na to da li je djelo izvršeno u mirnodopskim uslovima, za vrijeme vanrednog stanja, neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja, ako za pojedina od ovih krivičnih djela nije određena nadležnost drugog suda;
- b) u prvom stepenu, sudi za krivična djela za koja je posebnim zakonom određena nadležnost osnovnog suda;
- c) sprovodi postupak i odlučuje po molbi za brisanje osude, po molbi za prestanak mjera bezbjednosti ili za prestanak pravnih posljedica osude i odlučuje u tim stvarima kad je tu osudu ili mjeru izrekao;

2) U građanskim predmetima da u prvom stepenu sudi:

- a) u sporovima iz imovinskih, bračnih, porodičnih, ličnopravnih, autorskih i drugih odnosa, izuzev u onim koji su zakonom stavljeni u nadležnost nekog drugog suda;
- b) u sporovima povodom ispravke ili odgovora na informaciju sadržanu u sredstvima javnog informisanja i o zahtjevima povodom povrede ličnih prava učinjenih u sredstvima javnog informisanja;

3) U radno pravnim predmetima, da u prvom stepenu sudi sporove:

- a) iz radnog odnosa;
- b) o zaključenju i primjeni kolektivnih ugovora, kao i sve sporove između poslodavaca i sindikata;
- c) o primjeni propisa o štrajku;
- d) o izboru i razrješenju organa u preduzećima i drugim pravnim subjektima;

4) U ostalim pravnim stvarima da:

- a) u prvom stepenu, rješava vanparnične predmete, ako ovim zakonom nije drukčije određeno;
- b) rješava izvršne stvari i sporove koji nastanu u toku ili povodom izvršnog postupka, ako ovim zakonom nije drukčije određeno;
- c) odlučuje o priznavanju i izvršavanju stranih sudskeh odluka, osim onih za koje je nadležan privredni sud;
- d) vrši poslove pravne pomoći.

Osnovni sud je nadležan da odlučuje u prvom stepenu i u drugim predmetima, ako zakonom nije određena nadležnost nekog drugog suda.

Osnovni sud vrši i druge poslove određene zakonom.

Predlog amandmana:

U stavu 1 člana 16 dodaje se tačka 1a koja glasi:

“U prekršajnim postupcima odlučuje o:
a) zahtjevu za sudsko odlučivanje o izdatom prekršajnom nalogu;
b) zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka.”

Obrazloženje

Neophodno je konačno uspostaviti normativni okvir po pitanju nadležnosti za vođenje prekršajnih postupaka. Naime, važeći Zakon o prekršajima iz 2011. godine, predvidio je prenošenje nadležnosti za vođenje prekršajnog postupka na sudove, za šta do danas nije pripremljen normativni okvir, pa se još uvijek primjenjuju odredbe o nadležnosti ranijeg zakona (Sl. list RCG br.25/94, 29/94 i 48/99).¹ Na taj način, neopravdano se odlaže isključivanje mogućnosti da u prekršajnim postupcima odlučuju organi zavisni od izvršne vlasti. Napominjemo da prema postojećem rješenju ti organi izriču i mjere koje podrazumijevaju i lišenje slobode (obavezno liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi), što je potrebno što prije okončati. U prilog ovome je i mišljenje Venecijanske komisije – potkomisije za pravosuđe.²

AMANDMAN II

Predlaže se dodavanje novog člana Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u odnosu na član 24 Zakona o sudovima

Član 24

Upravni sud odlučuje:

1) u upravnom sporu o zakonitosti upravnih akata, kao i zakonitosti drugih pojedinačnih akata kada je to zakonom određeno;

¹ Član 242 Zakona o prekršajima:

(1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prvostepeni postupak i postupak izvršenja za koji su nadležni prvostepeni sudovi vodiće, u skladu sa ovim zakonom, mjesno nadležni područni organi za prekršaje iz člana 71 Zakona o prekršajima („Službeni list RCG“, br.25/94 i 48/99), a drugostepeni postupak Vijeće za prekršaje Crne Gore dok se zakonom ne uredi organizacija I nadležnost sudova za vođenje prekršajnog postupka.

(2) Do uređivanja organizacije i nadležnosti sudova za vođenje prekršajnog postupka primjenjivaće se Pravilnik o unutrašnjem poslovanju organa za prekršaje („Službeni list RCG“, broj 15/95).

² Imenovanje sudija CDL-JD(2007)001rev, 15.3.2007: “U starijim demokratskim društвima izvršna vlast ponekad ima odlučujući uticaj na imenovanje sudija. Ovakvi sistemi mogu dobro da funkcionišu u praksi i mogu omogućiti da pravosudje bude nezavisno zato što su im ovlašćenja ograničena pravnom kulturom i tradicijama koje su stvorene tokom dugog vremena. Nove demokratije, međutim, još uvijek nijesu imale šansu da razviju ove tradicije koje mogu da spriječe zloupotrebu i zato su potrebne eksplicitne ustavne i pravne odredbe u smislu zaštite od političke zloupotrebe u postupku imenovanja sudija.” [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-JD\(2007\)001rev-srb](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-JD(2007)001rev-srb)

2) o vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih rješenja u prekršajnom postupku.
Upravni sud vrši i druge poslove određene zakonom.

Predlog amandmana

U stavu 1 člana 24 briše se tačka 2, tako da član 24 glasi:

“Upravni sud odlučuje u upravnom sporu o zakonitosti upravnih akata, kao i zakonitosti drugih pojedinačnih akata kada je to zakonom određeno.

Upravni sud vrši i druge poslove određene zakonom.”

Obrazloženje

U skladu sa novim Zakonom o prekršajima i propisivanjem nadležnosti sudova za vođenje prekršajnog postupka, kako je predloženo u amandmanu I, potrebno je izmijeniti odredbu člana 24, kojom je predviđena nadležnost Upravnog suda u odlučivanju po vanrednim pravnim lijekovima protiv pravosnažnih rješenja u prekršajnom postupku.

AMANDMAN III

Član 3 Predloga

U članu 32a stav 2 briše se.

Predlog amandmana

Član 3 Predloga mijenja se i glasi:

“Briše se član 32a.”

Član 32a Zakona

Za predsjednika Vrhovnog suda može biti birano lice koje ispunjava opšte i posebne uslove za sudiju Vrhovnog suda i koje se odlikuje profesionalnom nepristrasnošću, visokim stručnim i moralnim kvalitetima.

Predsjednik Vrhovnog suda bira se na vrijeme od pet godina.

Obrazloženje

Članom 3 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima predloženo je brisanje stava 2 člana 32a. Međutim, nema opravdanja da se ne obriše cijeli član 32a, jer dodatni uslovi koji se u članu 32, st. 1 traže posebno za predsjednika Vrhovnog suda (profesionalna nepristrasnost, visoki stručni i moralni kvaliteti) već se podrazumijevaju kod izbora sudija (kriterijum dostoјnosti i sl), pa polazeći od stava da je predsjednik Vrhovnog suda prvi među jednakima, ove uslove posebno ne treba za njega tražiti.

Hrvatski Zakon o sudovima³, kao ni Zakon o sudijama Srbije⁴, ne predviđaju dodatne uslove za predsjednika Vrhovnog suda, već se zahtjevaju opšti i posebni uslovi kao za sudiju tog suda, odnosno za predsjednika bilo kog suda, što znači da mora imati sposobnost organizovanja rada, poznavati poslove sudske uprave, uživati ugled u sudu u kojem vrši sudijsku funkciju i zalagati se za očuvanje nezavisnosti suda i sudija.⁵ Napominjemo da i Venecijanska komisija slijedi princip da je predsjednik Vrhovnog suda prvi među jednakima.

AMANDMAN IV

Predlaže se dodavanje novog člana Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u odnosu na član 33a Zakona o sudovima

Član 33a

Sudija neuredno vrši sudijsku funkciju ako je ne vrši na zakonom utvrđen način, a naročito ako u dužem vremenskom periodu ili u većem broju slučajeva bez opravdanih razloga:

- 1) ne uzima predmete u rad redom kojim su primljeni;
- 2) ne zakazuje ročišta ili pretrese u predmetima koji su mu dodijeljeni u rad ili na drugi način odgovlači postupak;
- 3) propusti da traži izuzeće u predmetima u kojima postoji razlog za njegovo izuzeće;
- 4) ne dolazi ili kasni na zakazane rasprave, pretrese ili sjednice vijeća;
- 5) ne obrađuje odluke u zakonom utvrđenom roku;
- 6) ne poštuje program za rješavanje zaostalih predmeta ili ne postupa po odluci po kontrolnom zahtjevu;
- 7) onemogućava vršenje nadzora u skladu sa zakonom;
- 8) ne pohađa obavezne programe obuke.

Predlog amandmana

U članu 33a brišu se riječi "bez opravdanih razloga" i dodaju nove tačke:

- 9) ne ispunjava mentorska zaduženja i obaveze za stručno usavršavanje kolega pripravnika;
- 10) neopravdano odsustvuje sa posla;
- 11) ne nosi sudijsku togu u skladu sa propisima.

Obrazloženje

Postojeća odredba daje prostor za neujednačeno tumačenje i postupanje predsjednika sudova pri ocjeni da li postoji osnov disciplinske odgovornosti sudija. Predloženom izmjenom spriječiće se proizvoljnost, odnosno mogućnost slobodne procjene "opravdanih razloga", koji su jedan od uslova neurednog vršenja sudske funkcije. Osim toga, izmjenama i dopunama Zakona o

³ *Narodne novine* br. 28/13

⁴ *Službeni glasnik RS* br. 116/08, 104/09, 101/10 i 121/12

⁵ Član 32b Zakona o sudskom savjetu, *Službeni list CG* br. 13/08 i 39/11

sudovima treba proširiti osnove disciplinske odgovornosti sudija kako je predloženo tačkama 9-11, jer važeća odredba ne obuhvata sve primjere neurednog postupanja sudija prilikom vršenja funkcije. Detaljnije vidjeti u publikaciji "Analiza rada Sudskog savjeta", Akcija za ljudska prava, 2013, Podgorica, str. 105.⁶

AMANDMAN V

Predlaže se dodavanje novog člana Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u odnosu na član 33b Zakona o sudovima

Član 33b

Sudija vrijeđa ugled sudijske funkcije, ako:

- 1) u vršenju sudijske funkcije ili na javnom mjestu dovodi sebe u stanje ili se ponaša na način koji nije primjereno vršenju sudijske funkcije;
- 2) se neprimjereno odnosi prema učesnicima u sudskim postupcima i zaposlenima u sudu;
- 3) se ne uzdržava od neprimjerenih odnosa sa zastupnicima i strankama u čijim predmetima postupa ili iznosi informacije koje je saznao postupajući u predmetima;
- 4) koristi sudijsku funkciju za ostvarivanje svojih privatnih interesa i interesa svoje porodice ili sebi bliskih lica;
- 5) prihvata poklone ili ne dostavlja podatke o imovini i prihodima u skladu sa propisima kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa.

Predlog amandmana

U članu 33b dodaju se nove tačke:

- “6) ne spriječi neprimjereno ponašanje prema strankama i drugim učesnicima u postupku od strane drugih koji su pod njegovom kontrolom u postupku kojim rukovodi;
- 7) se ne uzdržava od svakog postupka koji je nedoličan ili odražava takav utisak, kao i od postupka koji izaziva podozrenje, podstiče sumnju, slabi pouzdanje ili na drugi način narušava povjerenje u sud i njegovu objektivnost;
- 8) ne odolijeva prijetnjama, ucjenama i drugim nasrtajima na njegovu ličnost i integritet;
- 9) vrši neprimjereni uticaj na drugog sudiju da predloži određenog kandidata za Sudski savjet ili da za njega glasa;
- 10) nije sposoban da se odupre političkim uticajima, javnom mnjenju, predrasudama (pogotovo u vezi sa zabranjenim osnovama diskriminacije), iskušenjima, porocima, strastima, privatnim i porodičnim interesima i drugim unutrašnjim i spoljnim uticajima;
- 11) posjećuje mjesta čija je reputacija nedolična;
- 12) ne poštuje Kodeks sudijske etike.”

Obrazloženje

Osim postupanja-ponašanja sudija koji su predviđeni postojećim članom 33b, neophodno je obuhvatiti i druge postupke sudija koji znače vrijeđanje ugleda sudijske funkcije. U tom smislu, predložene su tačke 6-11. U skladu sa međunarodnim preporukama, neophodna je veća afirmacija

⁶ Dostupno na: http://www.hraction.org/wp-content/uploads/ANALIZA-RADA-SS_CG_novo-Web-2.pdf

principa etičke odgovornosti sudija.⁷ Otuda i potreba da se osnovi odgovornosti sudija uglavnom tretiraju kroz institute normi i smjernica kojima se određuju pravila sudijskog ponašanja. Tako, na primjer, uticaj na drugog sudiju da predloži ili glasa za određenog kandidata za članstvo u Sudskom savjetu, treba sankcionisati izričitim propisivanjem da je to jedan od osnova disciplinske odgovornosti.

Predloženo je i da nepoštovanje Kodeksa sudske etike bude osnov vrijedanja sudske funkcije. Prema članu 14 Kodeksa nepoštovanje Kodeksa predstavlja osnov za pokretanje disciplinskog postupka ili postupka za razrješenje sudije u skladu sa Ustavom i Zakonom. Polazeći od te odredbe, potrebno je jasno Zakonom o sudovima propisati da je jedan od osnova disciplinske odgovornosti sudije kršenje Kodeksa sudske etike. Primjera radi, Zakon o sudijama Srbije u članu 3 propisuje da su sudije dužne da se u svakoj prilici pridržavaju Etičkog kodeksa, a prema članu 90 kršenje odredaba Etičkog kodeksa u većoj mjeri predstavlja disciplinski prekršaj. Hrvatski Zakon o sudovima (čl. 106) takođe jasno predviđa: "Pri obavljanju dužnosti i u svoje slobodno vrijeme suci su dužni poštovati zakon i Kodeks."

AMANDMAN VI

Predlaže se dodavanje novog člana Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u odnosu na član 33v Zakona o sudovima

Član 33v

Predsjednik suda neuredno vrši funkciju predsjednika suda ako bez opravdanih razloga:

- 1) suprotno zakonu mijenja godišnji raspored poslova u sudu;
- 2) ne postupa po pritužbama i kontrolnim zahtjevima;
- 3) ne pokrene postupak za disciplinsku odgovornost sudije, a zna ili je morao znati da postoje razlozi za odgovornost;
- 4) onemogućava vršenje nadzora u skladu sa zakonom;
- 5) ne omogućava edukaciju sudija, savjetnika i ostalih zaposlenih u sudu u skladu sa propisima;
- 6) ne dostavlja ili dostavlja nepotpune ili netačne izvještaje o radu i druge podatke u skladu sa zakonom.

Predlog amandmana

U članu 33v brišu se riječi "bez opravdanih razloga".

Obrazloženje

Potreba za ujednačenim postupanjem i otklanjanje svakog vide proizvoljnosti, nalaže brisanje nepostojanja opravdanih razloga, kao uslova za utvrđivanje da li predsjednik suda

⁷ Ovo proizilazi iz Evropske povelje o zakonu za sudije načelo – V – Odgovornost; ovaku odredbu sadrži i Zakon o VSTV BIH – čl. 59

neuredno vrši svoju funkciju. Detaljnije vidi u publikaciji "Analiza rada Sudskog savjeta", Akcija za ljudska prava, 2013, Podgorica, str. 107.⁸

AMANDMAN VII

Predlaže se dodavanje novog člana Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u odnosu na član 33g Zakona o sudovima

Član 33g

Predsjednik suda vrijeđa ugled funkcije predsjednika suda, ako:

- 1) u vršenju funkcije predsjednika ili na javnom mjestu dovodi sebe u stanje ili se ponaša na način koji nije primjereno vršenju funkcije predsjednika;
- 2) se neprimjereno odnosi prema strankama i zaposlenima u sudu;
- 3) koristi funkciju predsjednika suda za ostvarivanje svojih privatnih interesa i interesa svoje porodice ili sebi bliskih lica;
- 4) prihvata poklone ili ne dostavlja podatke o imovini i prihodima u skladu sa propisima kojima se uređuje sprječavanje sukoba interesa.

Predlog amandmana

U članu 33g dodaju se nove tačke koje glase:

- "5) ne spriječi neprimjereno ponašanje prema strankama i drugim učesnicima u postupku od strane drugih koji su pod njegovom kontrolom u postupku kojim rukovodi;
- 6) se ne uzdržava od svakog postupka koji je nedoličan ili odražava takav utisak, kao i od postupka koji izaziva podezrenje, podstiče sumnju, slabi pouzdanje ili na drugi način narušava povjerenje u sud i njegovu objektivnost;
- 7) ne odolijeva prijetnjama, ucjenama i drugim nasrtajima na njegovu ličnost i integritet;
- 8) vrši neprimjereni uticaj na drugog sudiju da predloži određenog kandidata za Sudski savjet ili da za njega glasa;
- 9) nije sposoban da se odupre političkim uticajima, javnom mnjenju, predrasudama (pogotovo u vezi sa zabranjenim osnovama diskriminacije), iskušenjima, porocima, strastima, privatnim i porodičnim interesima i drugim unutrašnjim i spoljnim uticajima;
- 10) posjećuje mjesta čija je reputacija nedolična.
- 11) ne poštuje Kodeks sudijske etike."

Obrazloženje

Isti razlozi kao kod amandmana V doveli su do formulisanja i ovog predloga.

⁸ Dostupno na: http://www.hraction.org/wp-content/uploads/ANALIZA-RADA-SS_CG_novo-Web-2.pdf

AMANDMAN VIII

Predlaže se dodavanje novog člana Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u odnosu na član 33e Zakona o sudovima

Član 33e

Pod nestručnim i nesavjesnim obavljanjem sudske funkcije smatra se, naročito, ako sudija bez opravdanih razloga:

- 1) u značajnoj mjeri ne ostvaruje očekivane rezultate u pogledu kvaliteta i kvantiteta rada u posljednje dvije godine u odnosu na prosječan broj završenih predmeta iste vrste i složenosti na nivou tog suda;
- 2) značajno prekorači zakonom utvrđeni rok za izradu odluka u većem broju predmeta;
- 3) odgovlači postupak ili ne uzima predmete u rad, uslijed čega nastupi zastarjelost krivičnog gonjenja ili zastarjelost izvršenja krivičnih sankcija;
- 4) obavlja djelatnosti ili preduzima aktivnosti koje su nespojive sa vršenjem sudske funkcije.

Predlog amandmana:

U članu 33e brišu se riječi "bez opravdanih razloga".

Obrazloženje

Nestručno i nesavjesno obavljanje sudske funkcije, kao osnov za razrješenje dužnosti zahtjeva da se isključi svaka mogućnost proizvoljne procjene (isto kao kod amandmana IV i VI).

AMANDMAN IX

Predlaže se dodavanje novog člana Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u odnosu na član 90 Zakona o sudovima

Član 90

Dnevno prisjeli predmeti razvrstavaju se prema azbučnom redu početnih slova imena i prezimena stranaka i dodjeljuju prema azbučnom redu imena i prezimena sudija.

Predmeti po redovnim i vanrednim pravnim ljekovima dodjeljuju se na način iz stava 1 ovog člana.

Predmeti koji su bili dodijeljeni u rad sudiji koji više ne vrši sudsку funkciju u tom sudu dodjeljuju se novoizabranom sudiji, odnosno drugom sudiji koji je godišnjim rasporedom poslova određen da postupa po predmetima iz određene pravne oblasti, a ako to nije moguće, dodjeljuju se na način iz stava 1 ovog člana.

Predmeti sudije koji je spriječen da vrši sudsку funkciju više od tri mjeseca, sudije kome je predmet oduzet, kao i u slučaju izuzeća sudije, dodjeljuju se u rad drugim sudijama tog suda u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Predlog amandmana

Mijenja se stav 1 člana 90 tako da glasi:

“Predmeti se unose u bazu pravosudnog informacionog sistema (PRIS-a) odmah i redom kojim su prispjeli u sud, koji ih potom nasumično dodjeljuje.”

Obrazloženje

Unaprjeđenje pravosudnog informacionog sistema (PRIS), kao sistema za prikupljanje informacija o predmetu od trenutka njegovog prijema u pisarnici nekog suda pa do okončanja sudskog postupka, izmjenilo je metod slučajne dodjele predmeta, tako da se predmeti više ne dodjeljuju prema azbučnom redu, kako predviđa čl. 90 Zakona. Ovaj elektronski sistem ne obrađuje predmete i ne dodjeljuje ih zavisno od azbučnog reda početnih slova imena i prezimena stranaka, kao ni azbučnog reda imena i prezimena sudija. Polazeći od toga da je u sudovima izmijenjen sistem dodjele, potrebno je uvesti i odgovarajuću izmjenu člana 90. Član 86 Zakona o sudovima Hrvatske izričito propisuje da u sudovima u kojima je u primjeni sistem za automatsku dodjelu predmeta, predmeti se u rad sudijma raspoređuju nasumično.

AMANDMAN X

Predlaže se dodavanje novog člana Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u odnosu na član 101a Zakona o sudovima

Član 101°

Predsjednik suda je dužan da izvještaj o radu suda dostavi Sudskom savjetu i Ministarstvu pravde, najkasnije do 10. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Na zahtjev Sudskog savjeta predsjednik suda je dužan da dostavi posebne, odnosno periodične izvještaje u roku koji odredi Sudski savjet.

Za tačnost podataka u izvještaju odgovoran je predsjednik suda.

Predlog amandmana

U stavu 1, umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi “i da ga objavi na internet stranici suda.”

Obrazloženje

U cilju jačanja transparentnosti rada sudova, neophodno je izričito propisati obavezu sudova da godišnje izvještaje o svom radu objavljaju na internet stranicama. Nedostatak ove obaveze, i činjenica da ne objavljaju svi sudovi izvještaje, ne doprinosi javnoj kontroli rada sudova, i

onemogućava zainteresovanim licima da prate pravilnost i blagovremenost. Zakonom o sudovima propisati obavezu sudova da godišnje izvještaje o svom radu objavljuju na internet stranicama, jer nedostatak ove obaveze ne doprinosi transparentnosti i javnoj kontroli rada sudova, a doprinosi daljem propuštanju Savjeta da utvrdi unaprijeđenu metodologiju po kojoj će svi sudovi raditi izvještaje o radu. Ovu obavezu treba zakonski uobičiti tim prije što sedam sudova u Crnoj Gori uopšte ne objavljuju svoje izvještaje, a pojedini sudovi poslednji objavljen izvještaj imaju od 2010. i 2011.

Primjera radi, član 8 Zakona o sudovima u federaciji Bosne i Hercegovine⁹ predviđa: "Rad sudova je javan ukoliko nije drugačije određeno zakonom.

Transparentnost rada suda osigurava se javnim raspravljanjem u postupcima pred sudovima, objavljivanjem sastava suda, te davanjem obaveštenja javnosti o toku sudskog postupka, pod uvjetima predviđenim zakonom. Transparentnost se može ostvarivati i objavljivanjem sudskih odluka i drugih informacija od interesa za javnost."

⁹ Službene novine FBiH br. 38/05, 22/06 i 63/10